

POSKUS SINTEZE SKLEPOV FORUMA

Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov in doseganje prehranske suverenosti

Brdo pri Kranju, 10. november 2023

#Predsedničinform #prehrankasuverenost #SLOhrana2035

Koncept in horizontalne rešitve

- Nosilna pojma vizije in prihodnjih sprememb:
 - Razumemo nujnost Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov
 - Iz nje izhaja tudi cilj prehranske varnosti.
- Dosedanje javne politike naslavlajo vprašanja deloma, so pa šibki pri učinkih. Vzroki:
 - Prevlada sektorskega pogleda.
 - Pomanjkanje ciljnosti ukrepov.
 - Premišljenost ukrepov.
 - Omejena sredstva.
 - Premalo na dejstvih utemeljenega delovanja in odločitev.
- Preobrazba zahteva:
 - Znanje (prenova izobraževalnih programov na vseh ravneh, potrebna raziskovalna infrastruktura,
 - Povezanost (med člani, med strokami), sodelovanje kot temeljni princip
 - Vizija (enotna za vse člene: trajnostna)
 - Apolitični pogled in krepitev dialoga (pričetek nove kulture in iskanja skupnih točk)
 - Institucionalni prenova

POSKUS SINTEZE SKLEPOV FORUMA

Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov in doseganje prehranske suverenosti

Brdo pri Kranju, 10. november 2023

*#Predsedničinform #prehranskasuverenost
#SLOhrana2035*

Rešitve – ekonomska trajnost

- Gradimo nove prehranske sisteme (agroživilske verige), na pravični osnovi, moderni pogodbeni odnosi, učinkovito upravljanje. A najprej naredimo analizo agroživilskih verig, da jih bomo razumeli in odpravljali vrzeli.
- Nov načini upravljanja z izdatnejšo vlogo združništva in panožnega in medpanožnega organiziranja.
- Vključitev trgovine v prehranske sisteme – tudi kot nosilec na nekaterih področjih.
- Krepitev znanja in kadrovskih kompetenc na vseh tehniških in družboslovnih področjih...
- Trženje in promocija slovenske hrane (Slovenija kot vrhunska prehranska destinacija).
- Okrepljene investicije v rastlinsko pridelavo (rastlinjaki)
- Odločnejše in enostavnejši načini in širitev namakanja.
- Prilagojen finančni sistem za dolgoročne aktivnosti v kmetijstvo
- Verodostojno in odprto delovanje in komunikacija na skupnih načelih.

POSKUS SINTEZE SKLEPOV FORUMA

Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov in doseganje prehranske suverenosti

Brdo pri Kranju, 10. november 2023

*#Predsedničinform #prehrankasuverenost
#SLOhrana2035*

Rešitve – okoljska trajnost

- Podnebje, varstvo voda, tal, narava in dobrobit so pomembne družbena vprašanja, tudi v Sloveniji.
- Prispevek kmetijstva je na obeh straneh (pozitivni in negativni) pri ohranjanju naravnih virov in blaženju podnebne krize.
- Konkretna javna politika niso preveč uspešne in ne zadržujejo negativne trende, to posebej velja za podnebno in naravovarstveno politiko
- Problem je razumevanje drugih (strok, skupin), usposobljenost za reševanje, pripravljenost za poslušanje.
- Zato potrebni jasni koraki:
 - Ciljne strategije in ukrepi (na področjih, ki so šibka)
 - Institucije (projektne pisarne, dialog med kmeti in strokami).
 - Znanje, rešitve...
 - Dialog/vključitev kmetov, usposabljanje, prenos znanja
- Posebno pozornost nameniti ekološkemu kmetijstvu in uveljaviti naravovarstvenih praks v kmetijstvu.

POSKUS SINTEZE SKLEPOV FORUMA

Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov in doseganje prehranske suverenosti

Brdo pri Kranju, 10. november 2023

*#Predsedničforum #prehrankasuverenost
#SLOhrana2035*

Rešitve – družbena trajnost

- Ljudje so ključ sprememb in uveljavitve preobrazbe.
- Zato je potrebna vključenost vseh socialnih skupin na podeželju.
- Brez mladih ne bo podeželja in ne kmetijstva.
- Večina mladih ne vidi perspektive. Problem je tudi ugled poklica. Graditi na promociji in vključitvi tudi etičnih vprašanj. Etični kodeks!
- Kmet živi pod posebnimi pritiski, ki tudi vplivajo na njegovo zdravje. Socialni in zdravstveni vidiki, pomemben za odpornost in prihodnji razvoj slovenskih kmetij
- Pridelovalec hrane mora biti motiviran pridelati zdravo hrano in jo v prodajo ponuditi prvenstveno lokalnemu uporabniku, končni uporabnik mora do pridelovalca hrane čutiti odgovornost, spoštovanje in zaupanje, k ciljem samooskrbi lahko ključno pripomore kodeks sodelovanja med prebivalstvom in pridelovalci hrane.
- Podeželje kaže različne obraze, posvetiti odročnim območjem, kjer pada kvaliteta življenja in so pod posebnimi demografskimi pritiski.

POSKUS SINTEZE SKLEPOV FORUMA

Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov in doseganje prehranske suverenosti

Brdo pri Kranju, 10. november 2023

*#Predsedničinform #prehranskasuverenost
#SLOhrana2035*

Nadaljnji proces

- Je to bil zgodovinski dogodek?
 - DA. Prvič sodelovali vsi resorji, na ravni države, različni deležniki in predstavniki stroke na skupnem strateškem dogodku.
 - DA. Utrdili nove pojme in celovit – sistemski pristop trajnosti.
 - DA. Predstavili nekaj rešitev...
- Kako naprej?
 - Priprava gradiva, širitev idej: deklaracija.
 - Deklaracija o trajnostni prehranskih sistemih in prehranski suverenosti Slovenije.
 - Sprejeto z vladnimi resorji in nevladnimi deležniki in predstavniki znanosti
 - Osnova za pripravo novega strateškega načrta (po 2028) in za korekcije sedanjega.

POSKUS SINTEZE SKLEPOV FORUMA

Trajnostne preobrazbe prehranskih sistemov in doseganje prehranske suverenosti

Brdo pri Kranju, 10. november 2023

*#Predsedničinform #prehranskasuverenost
#SLOhrana2035*

